

TRƯỜNG ĐẠI HỌC BÁCH KHOA HÀ NỘI
KHOA GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG-AN NINH

BÀI GIẢNG
CẤP CỨU BAN ĐẦU
VẾT THƯƠNG CHIẾN TRANH

Giảng viên thực hiện: Nguyễn Hồng Thanh

CẤP CỨU BAN ĐẦU VẾT THƯƠNG CHIẾN TRANH

Mục đích

Hệ thống, củng cố kiến thức cho sinh viên về những nội dung băng bó, cấp cứu đã học ở phổ thông trung học, giới thiệu một số nội dung cơ bản về vết thương chiến tranh, phương pháp băng bó, cấp cứu ban đầu một số vết thương do vũ khí thông thường gây ra.

Yêu cầu

- Hiểu được ý nghĩa, tác dụng của việc cấp cứu kịp thời các vết thương.
- Nắm được các biện pháp sơ cứu, băng bó, kỹ thuật chuyển thương làm cơ sở học tập và vận dụng trong thực tiễn đời sống.

CẤP CỨU BAN ĐẦU VẾT THƯƠNG CHIẾN TRANH

NỘI DUNG

I. BĂNG BÓ, CHUYỂN THƯƠNG

II. CẤP CỨU VẾT THƯƠNG DO VŨ KHÍ THÔNG THƯỜNG

Tài liệu tham khảo

1. Giáo trình GDQP-AN tập II, NXB Giáo Dục 2009
2. Giáo trình GDQP-AN tập II, NXB KH&KT 2008 (Th viện Trường ĐHBK).

CẤP CỨU BAN ĐẦU VẾT THƯƠNG CHIẾN TRANH

I. BĂNG BẤNG, CHUYỂN THƯƠNG

1. Nguyên tắc băng và các kiểu băng vết thương

a) Nguyên tắc băng

1 • Băng ngay sau khi bị thương

2 • Băng đúng vết thương và băng kín vết thương

3 • Băng chặt vừa phải

4 • Không làm bẩn vết thương khi băng

5 • Khi sử dụng băng cần hết sức tiết kiệm

CẤP CỨU BAN ĐẦU VẾT THƯƠNG CHIẾN TRANH

b) Các kiểu băng vết thương

✓ Băng vòng xoắn

Băng vòng xoắn là đa cuộn băng đi nhiều vòng theo hình xoắn của lò xo, từ dưới lên trên.

Kiểu băng này đơn giản, dễ làm nhưng có nhược điểm là không áp dụng được rộng rãi ở nhiều vùng khác nhau như vai, nách, bẹn, mông, cẳng tay, gót chân, cẳng chân, đùi

CẤP CỨU BAN ĐẦU VẾT THƯƠNG CHIẾN TRANH

b) Các kiểu băng vết thương

✓ Băng số 8

Băng số 8 là băng theo kiểu đa cuộn băng đi theo hình số 8 (hoặc hình 2 vòng đối xứng).

Kiểu băng số 8 phức tạp hơn kiểu băng vòng xoắn, nhưng áp dụng rộng rãi ở nhiều vùng khác nhau như: vai, nách, bẹn, mông, cẳng tay, gót chân, cẳng chân, đùi...

Tùy theo vị trí định băng, cách đa cuộn băng theo hình số 8 khác nhau.

CẤP CỨU BAN ĐẦU VẾT THƯƠNG CHIẾN TRANH

b) Các kiểu băng vết thương

+ Băng một bên ngực (băng theo kiểu số 8)- Vòng đầu băng quanh ngực đi theo đường dưới vú.

Đa vòng băng bắt chéo, qua tróc ngực bị thương, vòng lên phía vai bên ngực không bị thương ra sau lưng. Băng liên tiếp từ dưới lên trên, một vòng quanh ngực, lại đến một vòng bắt chéo qua vai. Buộc hoặc gài kim băng đầu cuối cuộn băng.

Băng đầu

CẤP CỨU BAN ĐẦU VẾT THƯƠNG CHIẾN TRANH

b) Các kiểu băng vết thương

+ Băng bụng. Đặt gạc phủ kín vết thương. Khi có lõi phủ tạng, cuốn gạc thành vòng tròn nh vành khăn để bao quanh vết thương (hoặc dùng bát bọc gạc úp lên vết thương). Băng hai vòng tròn qua giữa vành khăn.- Sau đó băng theo kiểu số 8, một vòng đi trên vành khăn, một vòng đi dưới vành khăn cho đến khi kín vết thương.- Buộc chặt hoặc gài kim băng đầu cuối của cuộn băng.

CẤP CỨU BAN ĐẦU VẾT THƯƠNG CHIẾN TRANH

b) Các kiểu băng vết thương

+ Băng bẹn, mông (băng theo kiểu số 8) Băng hai vòng đầu ở 1/3 từ trên xuống của đùi, để cố định đầu băng. Đ- a cuộn băng đi theo hình số 8 vòng trên của số 8 cuốn trên hai mào chậu, bắt chéo ở trước bẹn, rồi vắt ra sau đùi; đặt nhiều vòng số 8 cho đến khi che kín vết thương. Buộc hoặc gài kim băng đầu cuối của cuộn băng. Băng mông cũng nh băng bẹn nhng phải đặt ngời bị thương nằm sấp và cho số 8 bắt chéo ở vùng mông.

CẤP CỨU BAN ĐẦU VẾT THƯƠNG CHIẾN TRANH

b) Các kiểu băng vết thương

+ Băng bàn chân, bàn tay (băng theo kiểu số 8)

Băng vòng tròn đầu tiên ở sát đầu ngón chân. Đa cuộn băng đi theo hình số 8, vòng sau cổ chân và bắt chéo ở mu chân. Buộc hoặc gài kim băng ở đầu cuối cuộn băng. Băng bàn tay cũng nh bàn chân, nhng đồng băng bắt chéo ở gan bàn tay.

2. Chuyển thương binh

a) Chuyển thương binh bằng tay và bằng đai

Mang vác người bị thương bằng tay không, thường do một người làm và đợc áp dụng ở cự ly gần.

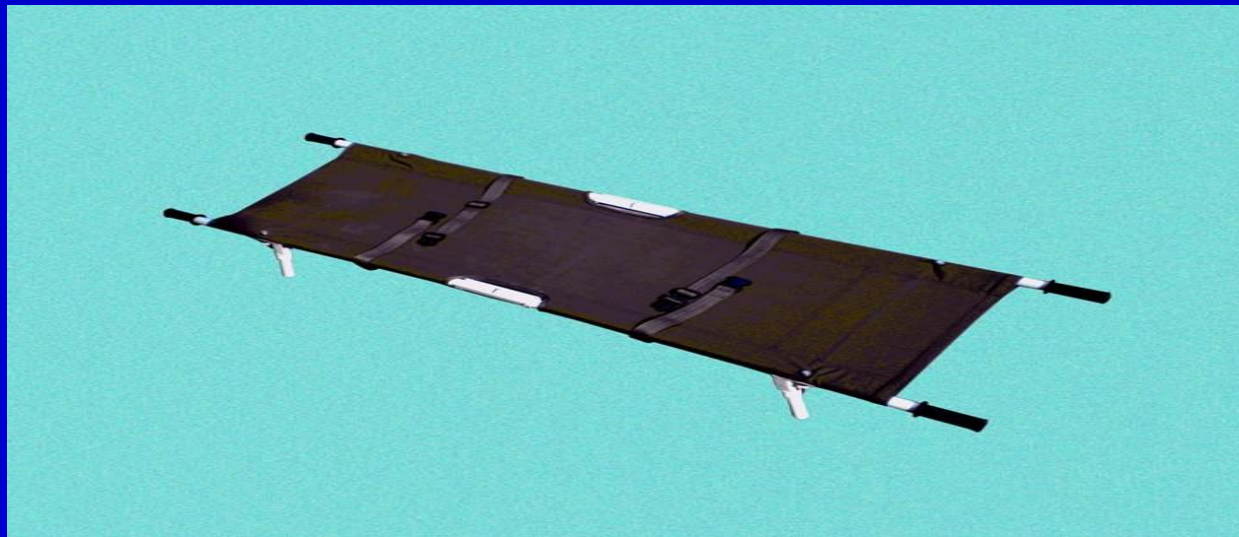
- Cõng thương binh
- Dìu thương binh.
- Vác thương binh
- Mang thương binh bằng dây đai (Không áp dụng chuyển thương binh gãy xương cột sống và gãy xương chi dưới).

2. Chuyển thương binh

b) Chuyển thương bằng cáng

Chuyển thương bằng cáng là cách chuyển phổ biến nhất là ở hoả tuyến và có rất nhiều loại cáng đã được áp dụng để chuyển thương nh:

+ Cáng khiêng tay (cáng cứng: bọt, phên tre...)

CẤP CỨU BAN ĐẦU VẾT THƯƠNG CHIẾN TRANH

2. Chuyển thương binh

b) Chuyển thương binh bằng cang

+ Cáng khiêng vai (cáng võng bạt, dù)

CẤP CỨU BAN ĐẦU VẾT THƯƠNG CHIẾN TRANH

2. Chuyển thương binh

b) Chuyển thương binh bằng công

+ Cáng khiêng vai (cáng võng bạt, dù)

CẤP CỨU BAN ĐẦU VẾT THƯƠNG CHIẾN TRANH

b) Chuyển thương bằng cáng

*. Cách cang thương

+ Đặt người bị thương lên cáng : Đặt cáng bên cạnh người bị thương, cha lồng đòn cáng; hai người tải thương quì bên cạnh người bị thương, đối diện với cáng, luồn tay dưới người bị thương, nhấc từ từ và đặt lên cáng; buộc dây cáng.

+ Chuyển thương:

. Khi cáng trên đường bằng hai tải thương cần tránh đi cùng nhịp để cho cáng khỏi lắc lư, người đi phải giữ tốc độ cho đều đặn và người trước báo cho người sau biết những chỗ khó đi để tránh. Khi cáng trên đường dốc, phải cố gắng giữ cho đòn cáng được thẳng bằng hoặc đầu người bị thương hơi cao hơn chân. Khi cáng lên dốc phải đầu đi trước, khi xuống dốc đầu đi sau.

2. Chuyển thương binh

b) Chuyển thương binh công

* Chú ý:

- . Những thương binh có ga rô phải đọc nói đúng thời gian quy định.
- . Với những thương binh thương ở bụng phải đặt t thế nằm ngửa, chân hơi co lại để ép bụng tránh phủ tạng lòi ra ngoài.
- . Với những vết thương vùng ngực phải đặt thương binh nửa nằm, nửa ngồi giúp thương binh dễ thở.
- . Với những thương binh vùng cột sống, xương chậu phải chuyển bằng cang cứng.

CẤP CỨU BAN ĐẦU VẾT THƯƠNG CHIẾN TRANH

II. CẤP CỨU VẾT THƯƠNG DO VŨ KHÍ THƯƠNG THƯƠNG

1. Đặc điểm của vết thương chiến tranh

a) Vũ khí

Các tổn thương do vũ khí lạnh gây nên nhìn chung tương đối đơn giản, ít để lại di chứng.

CẤP CỨU BAN ĐẦU VẾT THƯƠNG CHIẾN TRANH

b) Vũ khí nổ thương bằng vết thương

Vũ khí nổ sát thương bằng tác động trực tiếp của đầu đạn, mảnh phá, viên bi trong bom đạn... có thể gây nên vết thương xuyên, vết thương dập nát nhiều ngõ ngách, vết thương gãy xương, vết thương mạch máu, vết thương thần kinh hoặc vết thương các tạng trong cơ thể.

Các loại vũ khí nổ sát thương bằng tác động của sức nổ (bom, đạn, mìn phá nổ..) gây sức ép mạnh đối với người ở gần tâm nổ, tạo những chấn thương kín ở các tạng, có khi rất nặng.

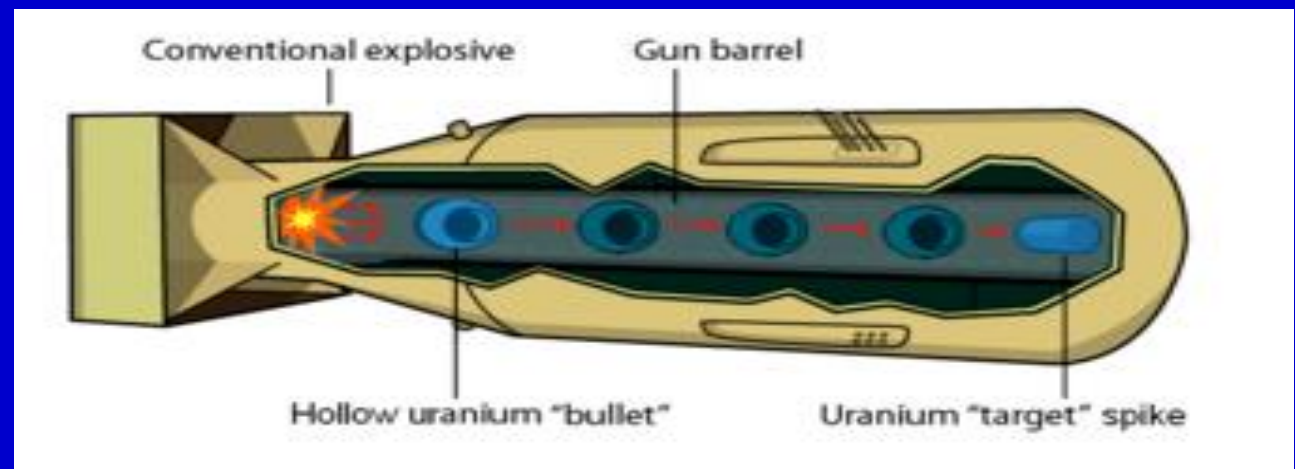

CẤP CỨU BAN ĐẦU VẾT THƯƠNG CHIẾN TRANH

c) Vũ khí hạt nhân

Vũ khí hạt nhân nổ tạo ra các nhân tố sát thương nh: sóng xung kích, bức xạ quang, bức xạ xuyên, chất phóng xạ.

Vũ khí hạt nhân gây nên tổn thương hỗn hợp làm cho vết thương nặng và phức tạp, có thể đồng thời bị các tổn thương nh bỏng, chấn thương, bệnh phóng xạ ...

CẤP CỨU BAN ĐẦU VẾT THƯƠNG CHIẾN TRANH

d) Vũ khí hoá học

Vũ khí hoá học là loại vũ khí sử dụng chất độc hoá học chứa đựng trong tên lửa, bom đạn pháo... Vũ khí hoá học gây ô nhiễm bầu khí quyển và mặt đất. Các chất độc hoá học có thể gây tổn thương hàng loạt đối với người và động vật; gây ô nhiễm nguồn nước, lương thực, thực phẩm, phá hoại cây cối, mùa màng...

